

CANLLAWIAU RHANBARTHOL I SEFYDLIADAU ADDYSGOL YNG NGOGLEDD CYMRU AR WEITHREDU'R GDD (GRANT DATBLYGU DISGYBLION) .

Llywodraeth Cymru

Pwrpas y cyllid yw dod â manteision hirdymor ar ddeilliannau i blant difreintiedig.”

1. Cefndir:

Nod yr adran hon yw rhoi trosolwg o'r GDD mewn perthynas â'r agendau/gofynion cenedlaethol, y dull gweithredu rhanbarthol a'r cymorth gan y consortia, a pherthnasedd ac effaith hyn ar ysgolion a lleoliadau.

2. Y cyd-destun cenedlaethol:

Un o amcanion allweddol Addysg yng Nghymru: Cenhadaeth ein cenedl, Cynllun Gweithredu 2017–21 yw "codi safonau, lleihau'r bwlch cyrhaeddiad a chyflwyno system addysg sy'n destun hyder a balchder cenedlaethol." Mae Llywodraeth Cymru wedi ehangu'r GDD fel y gall ysgolion wella cyfleoedd bywyd ein dysgwyr mwyaf difreintiedig, gyda ffocws ar ymyrryd yn gynt a chefnogi'r mwyaf abl a thalentog. Mae'r GDD hefyd yn cefnogi gweithredu amcan 3, sy'n cyfeirio at ddatblygu "ysgolion cryf a chynhwysol sydd wedi ymrwymo i sicrhau rhagoriaeth, tegwch a lles."

Diffiniad estynedig o ddefnyddio'r GDD:

"Dylid defnyddio'r GDD i gefnogi anghenion yr holl blant sydd yn neu sydd wedi bod yn gymwys i gael prydau ysgol am ddim yn y ddwy flynedd flaenorol, neu blant sy'n derbyn gofal. Bwriedir i'r GDD roi cymorth i ddysgwyr sydd o dan anfantais i oresgyn y rhwystrau ychwanegol sy'n atal y rheiny o gefndiroedd difreintiedig rhag cyflawni eu potensial yn llawn."

3. Beth yw Dyraniadau GDD 2018-2020?

O fis Ebrill 2020 defnyddir cyfrifiad ysgolion 2019 ar gyfer ariannu a gwyddom y dyrennir y GDD i:

- gefnogi dysgwyr sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim ac a addysgir mewn ysgolion a gynhelir;
- cefnogi dysgwyr sydd â chofrestriad sengl mewn uned cyfeirio disgyblion (UCD) ac mewn addysg heblaw yn yr ysgol (EOTAS);
- cefnogi dysgwyr cymwys mewn lleoliadau blynyddoedd cynnar ble darperir Y Cyfnod Sylfaen; y GDD Blynyddoedd Cynnar (BC) yn cynyddu i £1150
- cefnogi plant mewn gofal (PMG) a phlant a arferai dderbyn gofal sydd wedi'u mabwysiadu o ofal, neu sy'n destun gwarchodaeth arbennig neu orchymyn preswylad, 3-15 oed.

4. Canllawiau GDD i ysgolion / lleoliadau:

Dylid defnyddio'r GDD i:

1. gefnogi pob dysgwr hPYD drwy adnabod disgyblion yn gynnar a'u tracio'n effeithiol. Mae hyn yn cynnwys y dysgwyr mwy galluog.
2. datblygu staff addysgu a staff cymorth i ddefnyddio arferion megis metawybyddiaeth, meddylfryd o dwf ac adborth o ansawdd, arferion yr ystyrir ar hyn o bryd fel y rhai mwyaf effeithiol gyda dysgwyr o gefndiroedd difreintiedig.

3. ymyrryd yn gynnar i fynd i'r afael â gwendidau, yn enwedig mewn llythrennedd a rhifedd. Mae hyn yn berthnasol i'r blynyddoedd cynnar, yn ogystal â phan fo disgyblion yn dechrau yn yr ysgol uwchradd ac yn ystod cyfnodau pontio allweddol eraill.
4. sicrhau y targedir mwy o adnoddau yng nghyfnod allweddol 3, yn y dosbarth ac mewn gweithgareddau cyfoethogi, a chodi dyheadau, tra cydnabyddir pwysigrwydd Blwyddyn 11 i bob dysgwr. Mae Ysgrifennydd y Cabinet yn disgwyl i ysgolion uwchradd gyflawni targed uchelgeisiol o fuddsoddi 60% o'r GDD mewn dysgwyr CA3.
5. Sicrhau y cyhoeddir pob datganiad GDD gyda chopi gan y consortia yn G6.

Cynllun Datblygu Ysgol:

Mae'n ofyniad statudol bod gan bob ysgol yng Nghymru gynllun datblygu ysgol (CDY) mewn lle. Mae Llywodraeth Cymru yn argymhell bod y consortia addysg rhanbarthol yn cefnogi ysgolion i ddefnyddio eu CDY fel dull o gynllunio eu defnydd o'r GDD ar gyfer Prydau Ysgol am Ddim lle bo'n briodol.

5. Cefnogaeth Rhanbarthol:

Mae model cynllun busnes GwE ar gyfer y GDD wedi'i weithredu'n llawn yn y rhanbarth ac mae'n amlinellu sut y bydd y consortia yn defnyddio eu hadnabyddiaeth o ysgolion a gwaith ymchwil i hwyluso rhannu arferion gorau a chydweithio er mwyn gwella deilliannau dysgwyr, a hynny o fewn system hunan wella.

Yn ddi-os, mae perthynas uniongyrchol rhwng cyrhaeddiad addysgol a ffyniant economaidd, ac yn syml, nid yw llawer o'r dysgwyr hPYD a effeithir yn cyflawni eu potensial yn llawn. Mae'n wir bod llawer o ddysgwyr bregus yn llwyddo yn ein hysgolion. Serch hynny, mae perfformiad rhai grwpiau o ddysgwyr ymhell y tu ôl i berfformiad a llwyddiannau grwpiau eraill o hyd.

Mae'r consortia rhanbarthol wedi datblygu strategaeth GDD un tudalen y gall ysgolion a lleoliadau ei gweithredu, ac mae'r ffocws ar:

- I. atebolrwydd a dull ysgol gyfan
- II. adnabod dysgwyr yn gynnar a'u tracio
- III. dysgu ac addysgu
- IV. darpariaeth a chymorth ychwanegol
- V. arfarnu a mesur effaith

Gweler gopi o'r fframwaith GDD –

Fframwaith PDG
Cymraeg.docx

6. Rôl yr Ymgynghorydd GDD Rhanbarthol:

Mae gan YCG Llesiant y Consortia gyfrifoldeb cyffredinol am y strategaeth GDD ar draws y rhanbarth, ac mae'n cynrychioli'r rhanbarth ar y grŵp llywio GDD cenedlaethol. Yr Ymgynghorydd fydd y prif gyswllt ar gyfer ysgolion o ran ymyraethau effeithiol sy'n seiliedig ar dystiolaeth. Cysylltwch â'ch Ymgynghorydd Cefnogi Gwelliant cyswllt am ragor o wybodaeth a chymorth.

7. Rôl yr Ymgynghorydd Cefnogi Gwelliant Cyswllt:

Mae gan y Consortia Addysg Rhanbarthol gyfrifoldeb i fonitro a chymeradwyo cronfeydd GDD o fewn cyd-destun yr agenda gwella ysgol ac yn unol â gofynion LIC. Bydd gan eich Ymgynghorwyr Cefnogi

Gwelliant (YCG) cyswllt a'r YCG Llesiant feini prawf/cwestiynau monitro clir er mwyn sicrhau ansawdd o ran sut y defnyddir y cyllid a'i effaith ar ddysgwyr bregus. Defnyddir yr wybodaeth hon i gymeradwyo pob cynllun yn ogystal ac adnabod arferion llwyddiannus mewn ysgolion ac adnabod effaith y GDD ar gyflawniadau disgyblion. Bydd hyn hefyd yn adnabod meysydd penodol ar gyfer gwelliant yn y rhanbarth ac yn sicrhau y rhoddir ymyraethau ar waith i fynd i'r afael â'r rhain.

Cwestiynau
Monitro PDG Cymra

Rhestr Wirio

Arferion Llwyddiann

8. Atebolrwydd a Thystiolaeth o gronfeydd GDD

O fewn amodau a thelerau'r GDD mae gofyn i ysgolion a lleoliadau gyhoeddi eu cronfeydd GDD a'u blaenoriaethau yn flynyddol. Gellir gwneud hyn drwy wefan/llawlyfr yr ysgol neu eu hanfon i GwE. Gall ysgolion ddefnyddio eu CDY/ffurflen monitro eu hunain i rannu gwybodaeth, neu gwblhau templed rhanbarthol GwE. Bydd disgwyl cael tystiolaeth o'r cynllun ar G6. Lluniwyd y rhestr wirio GDD hon gan y consortia i helpu ysgolion weithredu'r Grant yn llwyddiannus. Bydd yr YCG Rhanbarthol hefyd yn gyfrifol am fonitro effaith y GDD mewn % o ysgolion ar draws y rhanbarth, a hynny fel rhan o'r canllawiau arfarnu a mesur effaith.

Gweler gopi o'r templed GDD yn yr adran gwybodaeth ddefnyddiol.

Rhestr Wirio Grant
GDD 20192020.docx

9. Arfarnu & Mesur Effaith GDD

Bwriad y canllawiau yw cefnogi ysgolion wrth iddynt fonitro ac arfarnu'r ymyraethau/gefnogaeth a gyllidir gan y GDD ar draws y rhanbarth. Gall gynnwys dulliau ysgol gyfan yn ogystal â thargedu cynhaliath i unigolion. O weithredu'r canllawiau, ceir cysondeb yn y modd y bydd ysgolion yn cofnodi eu tystiolaeth, a'r modd y bydd y consortia rhanbarthol yn adnabod arferion llwyddiannus. Rhennir yr arfarniad efo partneriaid perthnasol yn y ffordd fwyaf priodol sy'n cynnwys G6, ymweliadau ysgol, cyfarfodydd ALL unigol ac adroddiad blynyddol. Bydd canfyddiadau'r arfarnu hefyd yn bwydo i fodel cylch cynllun busnes a chynllun cymorth LIC am y flwyddyn ganlynol.

10. Rôl yr Awdurdod Lleol:

Bydd GwE yn gweithio ar y cyd â'r ALL i sicrhau bod ysgolion yn cadw at Fodel Arfarnu a Monitro rhanbarthol y GDD. Cyfrifoldeb yr Awdurdod Lleol fydd sicrhau effeithiolrwydd strategaeth y GDD drwy GwE. Cyflawnir hyn, yn y lle cyntaf, drwy gyfarfodydd monitro GwE ym mhob Awdurdod Lleol, a Chraffu ar gais yr aelodau etholedig.

Os oes unrhyw bryderon sylweddol am y modd y defnyddir y GDD gan ysgol/lleoliad O Ran peidio â bodloni telerau ac amodau'r grant, gall yr awdurdod lleol ofyn am gael ail ddyrannu'r arian.